Результати аналізу опитування стейкголдерів щодо підготовки здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем за освітньою програмою «Правове забезпечення службово-бойової діяльності частин та підрозділів Національної гвардії України» спеціальності 081 Право

З метою формування рекомендацій щодо удосконалення організації освітнього процесу, підготовки здобувачів вищої освіти в Київському інституті Національної гвардії України було здійснено опитування зацікавлених осіб. Опитування проводилося дистанційно з використанням опитувальників, сформованих в Google Forms, у липні 2022 року.

І. Результати аналізу опитування здобувачів вищої освіти

В опитуванні взяли участь 40 осіб з 68 осіб (72%).

На питання «Якими є Ваші очікування по завершенню навчання за обраною Вами освітньою програмою?» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 1. Серед опитаних респондентів 79,7% планують проходити військову службу на посадах, функціональні обов'язки яких за змістом відповідають освітній програмі. 10% планують проходити військову службу з подальшим підвищенням рівня отриманої освіти.

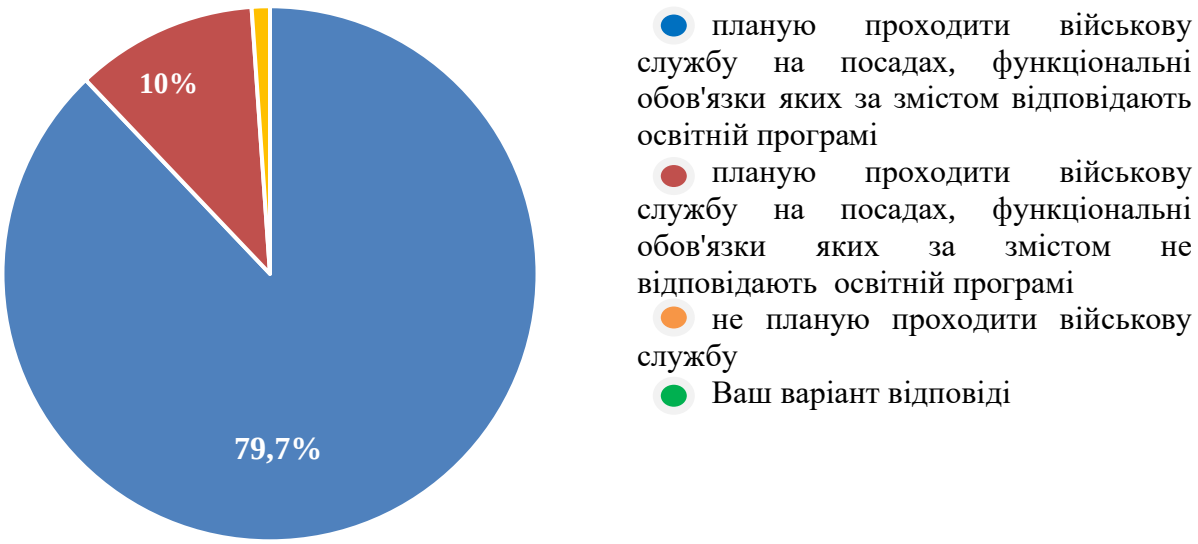

Рис. 1. Розподіл відповідей на питання «Якими є Ваші очікування по завершенню навчання за обраною Вами освітньою програмою?»

14 респондентів (35%) підтвердили, що у них є можливість впливати на зміни в організації освітнього процесу в Інституті, з них 15 здобувачів (37,5% від загальної чисельності респондентів) є представниками органів студентського самоврядування

та відстоюють інтереси здобувачів. 10% опитаних здобувачів висловились, що не мають можливості впливати на зміни в закладі вищої освіти, а існуючі відповідні механізми є формальністю.

Рис. 2. Розподіл відповідей на питання «Чи є у Вас можливість у Вашому закладі вищої освіти бути стейкголдером (впливати на зміни в організації освітнього процесу)?»

Відповіді на питання «На Вашу думку, які компетентності повинні бути сформовані у Вас, щоб бути готовим до діяльності за освітньою програмою?» корелюють з змістом освітньої програми. Здобувачі вищої освіти звертають увагу на важливість формування таких компетентностей як: знати нормативно-правові акти, нести відповідальність за прийняті рішення або формування пропозицій для прийняття рішень, бути комунікабельним, розвивати критичне та раціональне мислення.

На питання «Чи вивчаєте Ви щось додатково за межами закладу вищої освіти, щоб відчувати себе більш готовим до діяльності за освітньою програмою?» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис.3. 22,5% респондентів звернули увагу, що додатковому навчанню перешкоджає обмеження у пересуванні в інші організації міста та відсутність вільного часу. В той же час, 10 респондента (25%) повідомили, у вільний час проходять різноманітні онлайн-курси, та 19 респондентів (47,5%) повідомили, що такої необхідності у них немає.

Розподіл відповідей на питання «Чи залучають організатори освітнього процесу до занять практиків-фахівців зі спеціальності?» відображено на рис. 4. Всі респонденти засвідчили залучення до занять практиків, проте здобувачі вищої освіти висловили побажання збільшити чисельність таких занять.

Рис. 3. Розподіл відповідей на питання «Чи вивчаєте Ви щось додатково за межами закладу вищої освіти, щоб відчувати себе більш готовим до діяльності за освітньою програмою?»

Рис. 4. Розподіл відповідей на питання «Чи залучають організатори освітнього процесу до занять практиків-фахівців зі спеціальності?»

12,5 % опитаних здобувачів вищої освіти відзначили, що матеріально-технічна база їх повністю задовольняє. Наявність проблемних питань у матеріально-технічному забезпеченні підготовки засвідчили 70 % опитаних, ще 10,7 % звернули увагу на те, що не до всього обладнання є доступ. Більшість респондентів 10 % зазначили, що матеріально-технічна база потребує суттєвого оновлення.

На питання «Чи є у Вас можливості проходити стажування у закладах вищої освіти інших країн, які готують фахівців за такою ж спеціальністю?» 80% респондентів стверджують, що такої можливості у них немає, 7,5 % – таким не цікавляться, та 10 % опитаних відзначили, що можливості проходити стажування у

закладах вищої освіти інших країн, які готують фахівців за такою ж спеціальністю є, проте ними можуть скористатися кращі здобувачі.

Рис. 5. Розподіл відповідей на питання «Чи є проблемні питання матеріально-технічного забезпечення Вашої підготовки?»

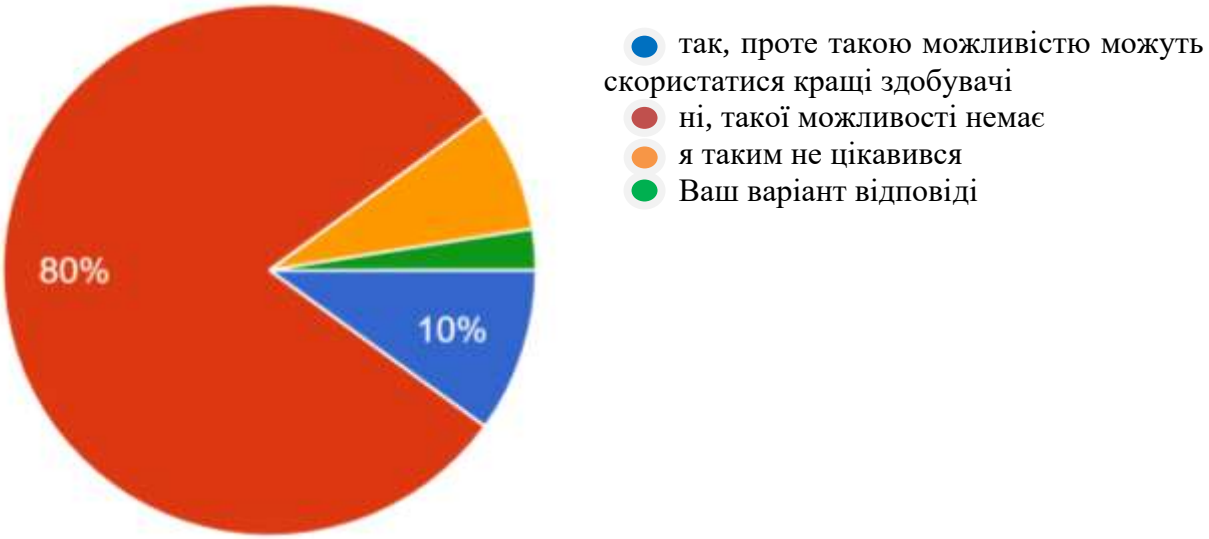

Рис. 6. Розподіл відповідей на питання «Чи є у Вас можливості проходити стажування у закладах вищої освіти інших країн, які готують фахівців за такою ж спеціальністю?»

На думку 57,5% опитаних здобувачів підготовку за освітньою програмою «Правове забезпечення службово-бойової діяльності частин та підрозділів Національної гвардії України» необхідно здійснювати за дуальною формою навчання. Обґрунтуванням такого вибору поєднання навчання та діяльності за фахом здобувачі зазначили: «діяльність за фахом дає найкращу практику яку можна отримати під час навчання», «це дозволить краще засвоювати матеріал», «практичні навички просто

необхідні для кращого усвідомлення обов'язків та особливостей нашої діяльності».

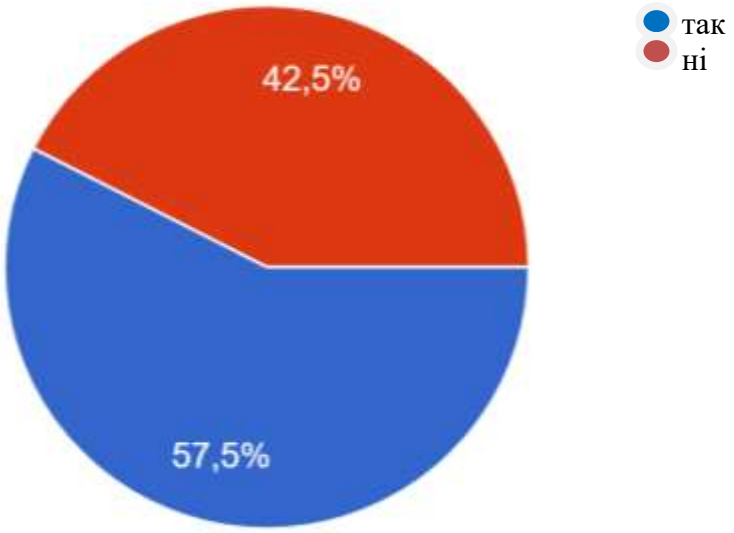

Рис. 7. Розподіл відповідей на питання «На Вашу думку, чи є необхідність здійснювати підготовку за Вашою програмою за дуальною формою навчання (поєднання навчання та діяльності за фахом), якщо так, то обґрунтуйте свою думку?

30% респондентів відзначили, що освітня програма добре збалансована лекціями, практичними та іншими видами занять, 65% – зазначили, що кількість практичних занять необхідно збільшити.

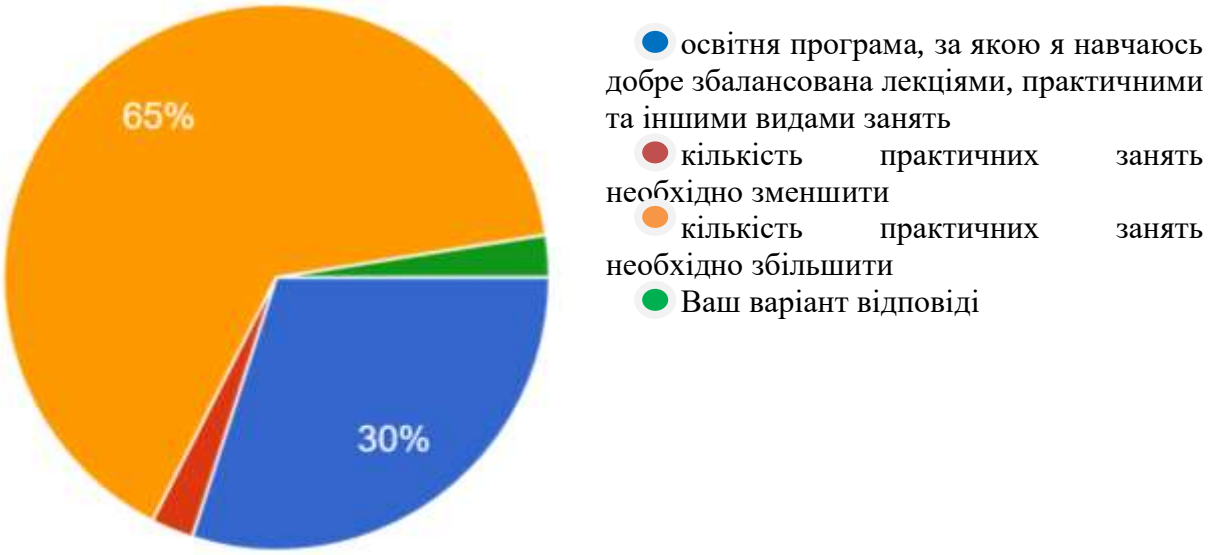

Рис. 8. Розподіл відповідей на питання «Як Ви вважаєте чи достатньо у Вашій підготовці практичних занять?»

Здобувачі вищої освіти висловили свою думку щодо впливу середовища закладу вищої освіти на їх мотивацію до навчання за освітньою програмою. 5% респондентів

вважають що середовище позитивно впливає на їх мотивацію і підвищує її, 35% – не впливає на їх мотивацію, 60% – негативно впливає і знижує її.

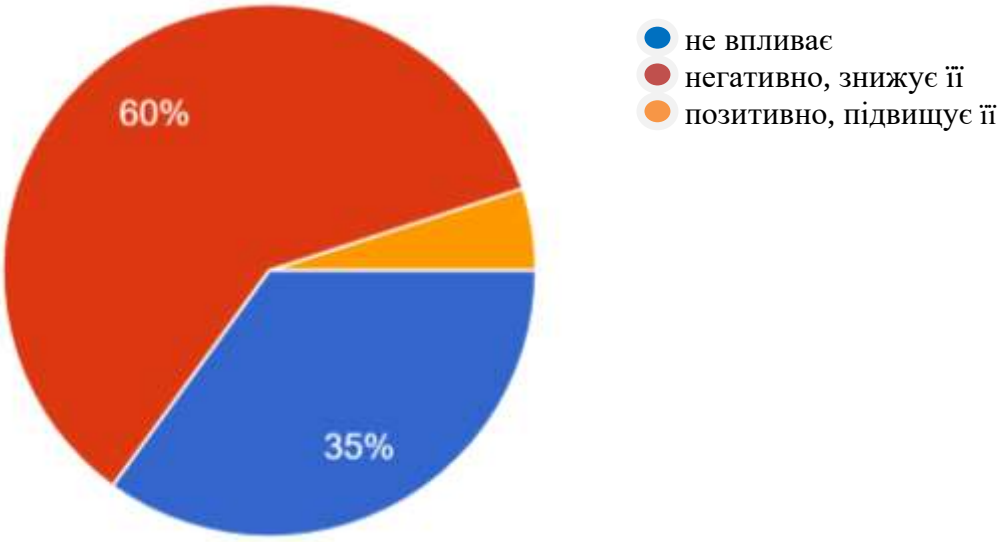

Рис. 9. Розподіл відповідей на питання «Як середовище закладу вищої освіти впливає на Вашу мотивацію до навчання за освітньою програмою?»

Переважна більшість опитаних здобувачів (45%) позитивно відповіли на питання «Чи є у Вас можливість самостійно визначити тему і зміст Вашого творчого проєкту, дослідження?», 22,5% – заперечили наявність такої можливості.

Рис. 10. Розподіл відповідей на питання «Чи є у Вас можливість самостійно визначити тему і зміст Вашого творчого проєкту, дослідження?»

75% респондентів підтвердили, що інформація, яку повинен надавати заклад вищої освіти, є доступною, зрозумілою і вчасною.

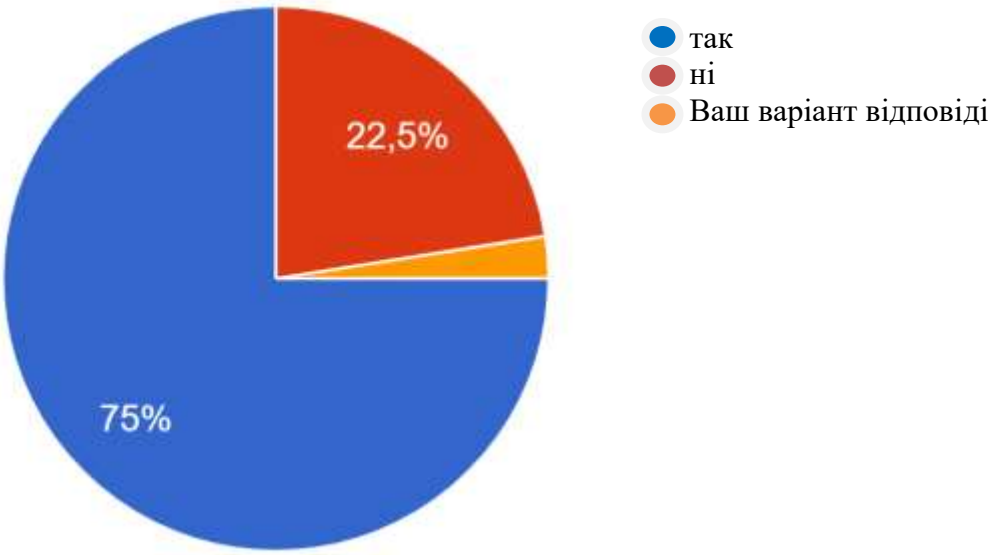

Рис. 11. Розподіл відповідей на питання «Інформація, яку повинен надавати заклад вищої освіти, є доступною, зрозумілою і вчасною?»

На запитання «З якими проблемами Ви зустрічаєтесь у процесі навчання і як ці проблеми долаються?» були надані відповіді, що містять інформацію про проблеми, які в процесі навчання вирішувались. В основному це стосується: не достатньої кількості матеріально-технічної бази (проектори, екрани); відсутність необхідної літератури. На думку деяких здобувачів вищої освіти проблеми, які виникають у процесі навчання з легкістю долаються за рахунок можливості окремо проконсультуватися у викладачів.

Більшість респондентів вважає, що їхні потреби та інтереси щодо навчання за освітньою програмою повністю задоволені. Інші респонденти звертають увагу на необхідність збільшення практичних занять.

Розподіл відповідей опитування здобувачів освітньої програми «Правове забезпечення службово-бойової діяльності частин та підрозділів Національної гвардії України» щодо можливостей вибору навчальних дисциплін відображено на рис. 12. Задоволені можливостями вибору навчальних дисциплін і формуванням своєї індивідуальної освітньої траєкторії 45% опитаних здобувачів, ще 40% – підтверджують, що є певні обмеження в виборі навчальних дисциплін, проте вони розуміють, що це пов'язано з особливостями організації освітнього процесу у вищому військовому навчальному закладі. 10% респондентів вважають, що можливість вибору навчальних дисциплін за освітньою програмою це формальність, вибору як такого немає та 5% можливість вибору навчальних дисциплін не задовольняє.

Рис. 12. Розподіл відповідей на питання «Чи існує можливість вибору навчальних дисциплін?»

32,5% респондентів відзначає, що форми та методи навчання у межах окремих освітніх компонентів їх задовольняють повністю, а 30% – відзначили, що при необхідності вони мають можливості впливати на підбір форм та методів навчання. Незначна частина респондентів (17,5%) зазначили, що вони не мають можливості впливати на підбір форм та методів навчання і їх думки ігноруються.

Рис. 13. Розподіл відповідей на питання «Чи є у Вас можливість впливати на підбір форм та методів навчання для реалізації освітньої компоненти (навчальної дисципліни) науково-педагогічним працівником?»

Переважна більшість респондентів 60% погоджуються з тим, що навчальні досягнення оцінюються справедливо, 20% – не переймаються питаннями

справедливості оцінювання. 17,5% з опитаних здобувачів вважають, що оцінювання навчальних досягнень є несправедливим.

На питання «Чи є у Вас можливість здійснювати наукові дослідження?» 50% респондентів є членами гуртків військово-наукового товариства курсантів та беруть участь в конференціях з опублікуванням статей, результати їх досліджень впроваджено у освітній процес. Разом з тим 12,5 % респондентів відзначили, що наукова діяльність їх не цікавить, 9,3 % не мають можливості здійснювати наукові дослідження.

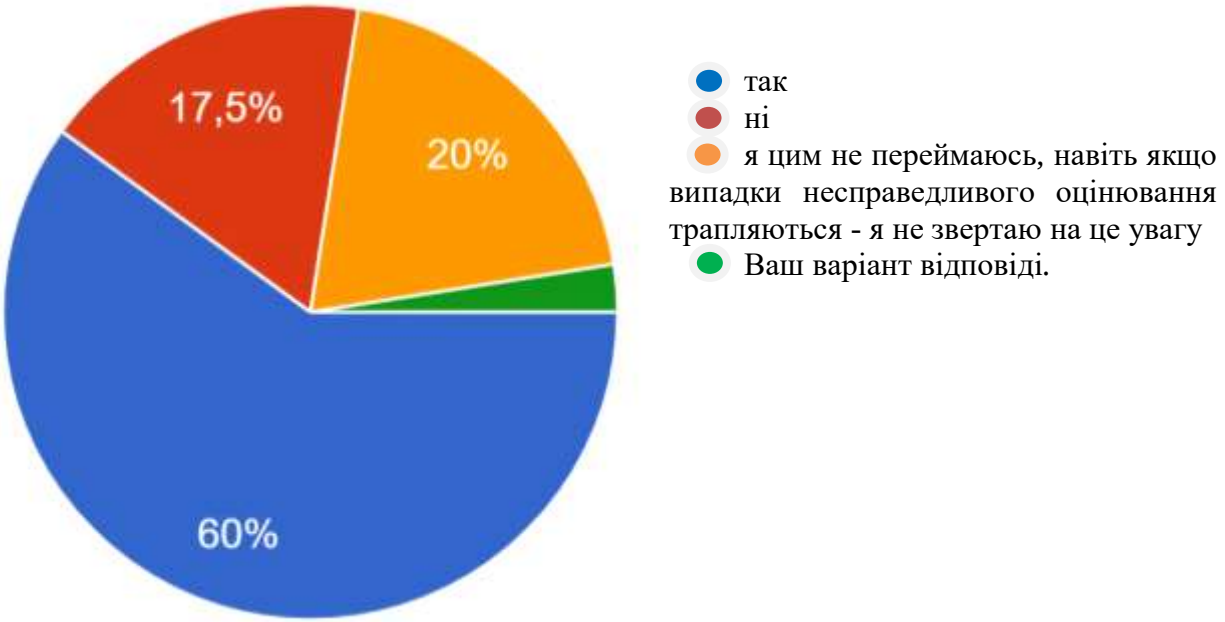

Рис. 14. Розподіл відповідей на питання «Чи завжди Ваші навчальні досягнення та навчальні досягнення Ваших колег оцінюються справедливо?»

Рис. 15. Розподіл відповідей на питання «Чи є у Вас можливість здійснювати наукові дослідження?»

Підтвердили проведення перевірки на наявність плагіату своїх робіт (контрольних робіт, наукових досліджень, курсових проєктів, кваліфікаційних (бакалаврських) робіт) з використанням технічних засобів 52,5% респондентів, ще 15% – зазначили, що така перевірка проводилася іноді. 30% опитаних засвідчили, що їхні роботи не перевірялися на плагіат з використанням технічних засобів.

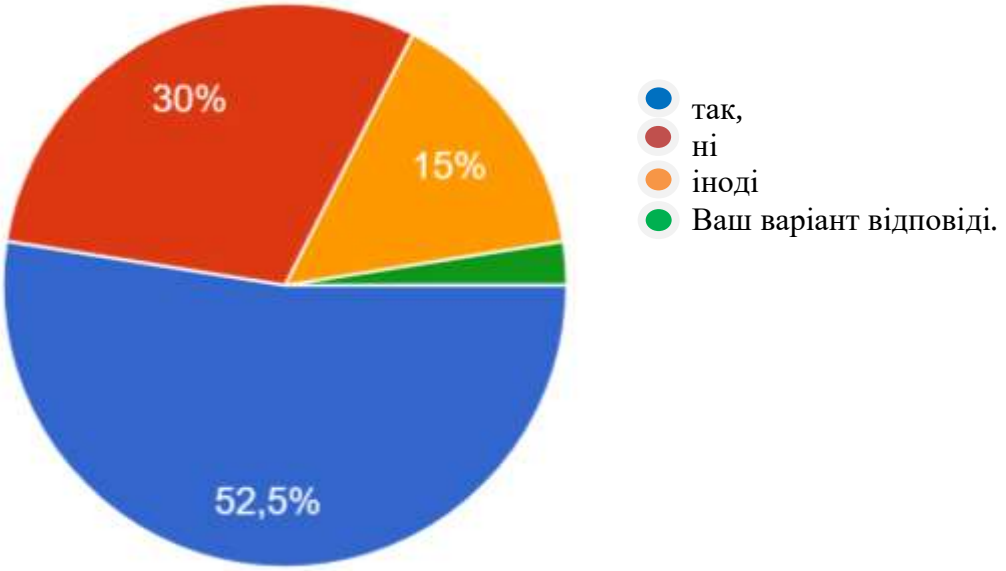

Рис. 16. Розподіл відповідей на питання «Чи відбувалася перевірка на наявність плагіату Ваших робіт (контрольних робіт, наукових досліджень, курсових проєктів, кваліфікаційних (бакалаврських, магістерських) робіт) з використанням технічних засобів»

Задоволені організацією дозвілля у закладі вищої освіти 35% респондентів, не задоволені 57,5%.

На питання «Якщо би у Вас була можливість запропонувати варіанти дозвілля для себе і своїх колег, Ви би обрали?» переважна більшість 52,5% респондентів надали перевагу у відвідувані кінотеатру та 12,5% у відвідувані музею. Разом з тим 27,5% вважають що вони самі повинні обирати як проводити своє дозвілля.

Розподіл відповідей на питання «Чи були у Вас конфлікти з іншими учасниками освітнього процесу? Якщо були то чи вирішувались вони?» відображено на рис. 18. 40% респондентів вважають себе не конфліктною людиною, 20% - подібних випадків не було. Серед опитуваних 20% підтвердили наявність випадків конфлікту з іншими учасниками освітнього процесу, проте система закладу чітко реагує на подібне, запобігає їх розвитку та сприяє вирішенню.

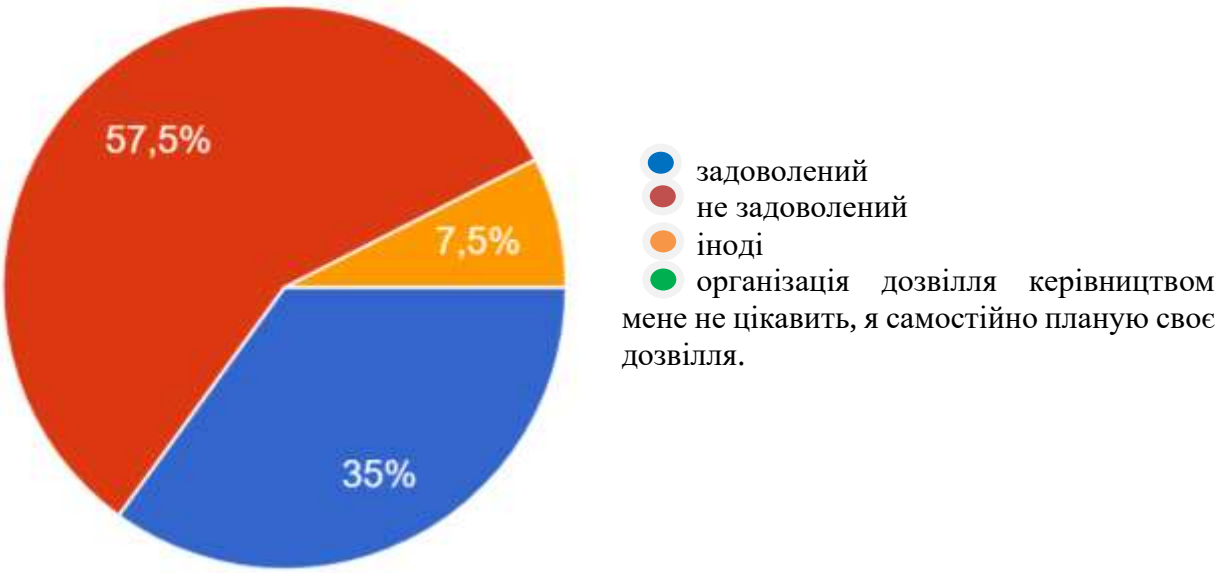

Рис. 17. Розподіл відповідей на питання «Чи задоволені Ви організацією дозвілля у закладі вищої освіти?»

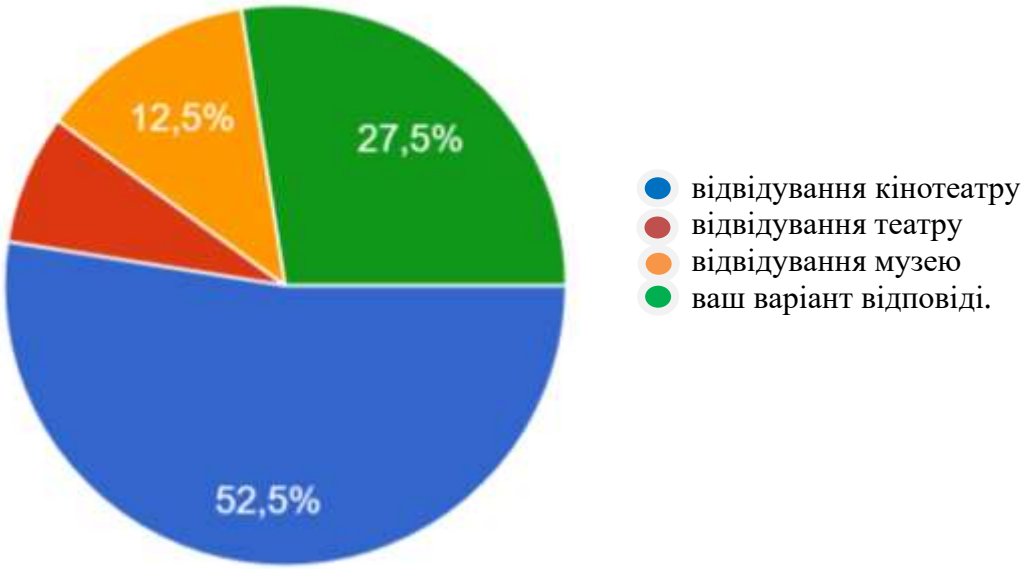

Рис. 18. Розподіл відповідей на питання «Якщо би у Вас була можливість запропонувати варіанти дозвілля для себе і своїх колег, Ви би обрали?»

Пропозиції щодо удосконалення організації освітнього процесу у КІ НГУ в основному стосуються: збільшення практичних занять та оновлення матеріально-технічної бази.

Пропозиції щодо внесення змін до змісту освітньої програми та освітніх компонентів в основному стосуються: збільшення практичних занять та збільшити чисельність військових практик у військових частинах.

Рис. 19. Розподіл відповідей на питання «Чи були у Вас конфлікти з іншими учасниками освітнього процесу? Якщо були то чи вирішувались вони?»

Більшість респондентів 47,5% мали досвід проходження військової служби, з них 17,5% мають пропозиції щодо впровадження свого досвіду проходження військової служби в організацію освітнього процесу, проте вони їх не надали.

Рис. 20. Розподіл відповідей на питання «Враховуючи Ваш досвід проходження військової служби до вступу на навчання за освітньою програмою, чи є у Вас що запропонувати щодо організації освітнього процесу?»

Пропозицій стейкхолдерів щодо удосконалення освітнього процесу:

1. Провести інформування здобувачів вищої освіти про:

проведені опитування з ними за 2021-2022 навчальний рік;

пропозиції, які були розглянуті за результатами опитування, та про реалізацію прийнятих рішень;

перспективи розвитку освітніх програм.

Виконавці: гарант освітньої програми, начальник факультету.

2. Провести роботу щодо організацій наукових конференцій як для науково-педагогічних працівників так і для здобувачів на безоплатній основі;

Виконавець: начальник науково-організаційного відділу.

3.1. Сформувати план залучення науково-педагогічними працівниками до занять практиків – фахівців зі спеціальності, за змістом освітньої компоненти.

3.2. Зібрати інформацію у потребах науково-педагогічних працівників забезпечувати технологічні вимоги щодо реалізації їх освітніх компонентів (у потребах додаткової навчально-матеріальної бази).

Виконавець: начальник навчального відділу.

4. Провести інформування здобувачів вищої освіти про стажування у закладах вищої освіти інших країн та про можливості участі у подібних заходах у майбутньому.

Виконавець: начальник мовного відділу.

5. Сформувати проєкт Положення про вплив на зміни в організації освітнього процесу в Київському інституті Національної гвардії України здобувачами вищої освіти.

Виконавці: здобувачі вищої освіти – члени вченої ради.

6. Провести опитування здобувачів вищої освіти з питань покращення освітнього процесу:

яких би практиків та до яких занять доцільно було б залучати;

у яких освітніх компонентах необхідно збільшити кількість практичних занять, змінити методи навчання та викладання;

які освітні компоненти хотіли б бачити здобувачі у переліку дисциплін вільного вибору;

яка матеріально-технічна база потребує оновлення та яку матеріально-технічну базу доцільно створити.

Виконавець: начальник факультету.